

**Uchwała KSNG nr 17/2012 z dn. 19 grudnia 2012 r.
dotycząca przyjęcia zasad latynizacji dla języka urdu**

§ 1. Przyjęte zostają następujące zasady polskiej transkrypcji fonetycznej i transliteracji stosowanej do zapisu alfabetem łacińskim nazw geograficznych zapisanych w języku urdu:

Spółgłoski¹

końcowa	formy liter:			transliteracja	transkrypcja
	wewnętrzna	początkowa	samodzielna		
ا	ا	ا	ا	a, i, u	a, i, u
ب	ب	ب	ب	b	b
پھ	پھ	پھ	پھ	bh	bh
پ	پ	پ	پ	p	p
پھ	پھ	پھ	پھ	ph	ph
ت	ت	ت	ت	t	t
تھ	تھ	تھ	تھ	th	th
ٹ	ٹ	ٹ	ٹ	t̤	t
ٹھ	ٹھ	ٹھ	ٹھ	t̤h	th
س	س	س	س	s̤	s
ج	ج	ج	ج	j	dź
جھ	جھ	جھ	جھ	jh	dźh
چ	چ	چ	چ	c	ć
چھ	چھ	چھ	چھ	ch	ćh
ح	ح	ح	ح	h	h
خ	خ	خ	خ	kh	kh
د	د	د	د	d	d
دھ	دھ	دھ	دھ	dh	dh
ڈ	ڈ	ڈ	ڈ	ḍ	d
ڈھ	ڈھ	ڈھ	ڈھ	ḍh	dh
ذ	ذ	ذ	ذ	z̤	z
ر	ر	ر	ر	r	r
ڑ	ڑ	ڑ	ڑ	r̤	r
ڑھ	ڑھ	ڑھ	ڑھ	r̤h	rh
ز	ز	ز	ز	z	z
ژ	ژ	ژ	ژ	zh	ż
س	س	س	س	s	s
ش	ش	ش	ش	ś	ś

końcowa	formy liter:			transliteracja	transkrypcja
	wewnętrzna	początkowa	samodzielna		
ص	ص	ص	ص	ṣ	s
ض	ض	ض	ض	ḏ	z
ط	ط	ط	ط	ṭ	t
ظ	ظ	ظ	ظ	ẓ	z
ع	ع	ع	ع ²	‘	-
غ	غ	غ	غ	ġ	g
ف	ف	ف	ف	f	f
ق	ق	ق	ق	q	k
ك, ك	ك	ك	ك, ك	k	k
كھ	كھ	كھ	كھ	kh	kh
گ	گ	گ	گ	g	g
گھ	گھ	گھ	گھ	gh	gh
ل	ل	ل	ل	l	l
م	م	م	م	m	m
ن	ن	ن	ن	n	n
ن	ن	ن	ن	~ ³	-n
و	و	و	و	v	w
ه	ه ⁴ , ه, ه	ه ⁵ , ه, ه	ه	h, h ^h	h, -
أ, ؤ, ئ, ئ, ء	أ ⁷ , ؤ, ء, ء	أ ⁸	ء ⁹	’	-
ح	ح	ح	ح	y	j

Ligatura¹⁰

końcowa	forma:			transliteracja	transkrypcja
	wewnętrzna	początkowa	samodzielna		
لا, لا	لا, لا	لا	لا	lā	la

Samogłoski

końcowa	formy liter:			transliteracja	transkrypcja
	wewnętrzna	początkowa	samodzielna		
-	َ	أ	َ	a	a
ا	ا	آ	آ	ā	a
ا	-	-	أ ¹¹	ā	a
-	ِ	إ	ِ	i	i
ِ	-	-	ِ	e	e ¹²
ي	ي	إي	ي	ī	i

końcowa	formy liter:			transliteracja	transkrypcja
	wewnętrzna	początkowa	samodzielna		
-	وُ	أ	وُ	u	u
وُ	وُ	أو	وُ	ū	u
ے ¹³	یِ	ای	ے	e ¹⁴	e
و	و	او	و	o ¹⁴	o
یَ	یِ	آی	یَ	ai	aj
وَ	وِ	أو	وِ	au	au

Znaki specjalne

◌̣, ◌̤	<i>dżazm, sukun</i>	dwa warianty znaku oznaczającego brak samogłoski po spółgłosce, nad którą został umieszczony
◌̣̣	<i>szadda, taszdid</i>	znak oznaczający podwojenie spółgłoski, nad którą został umieszczony

Duże i małe litery

W języku urdu nie rozróżnia się dużych i małych liter. Nawiązując do konwencji europejskich, piszemy dużą literą wszystkie wyrazy znaczące. Występujące niekiedy wewnątrz nazw postpozycje posesywne *kā, kī, kē* pisze się małymi literami.

¹ Łącznie ze spółgłoskami przydechowymi, ułożonymi we wspólnym porządku alfabetycznym.

² Litera występująca wyłącznie w wyrazach zapożyczonych z języka arabskiego, niewymawiana w języku urdu.

³ Znak tyldy nad samogłoską, np. Noṣā.

⁴ Forma wewnątrzwyrazowa litery występuje w dwu wariantach graficznych.

⁵ Forma początkowa litery występuje w dwu wariantach graficznych.

⁶ Forma końcowa litery występuje w pięciu postaciach graficznych; litera występuje wyłącznie w wyrazach zapożyczonych z języka arabskiego.

⁷ Forma wewnątrzwyrazowa litery występuje w czterech postaciach graficznych; litera występuje wyłącznie w wyrazach zapożyczonych z języka arabskiego.

⁸ Litera występująca w języku urdu wyłącznie w zapożyczeniach z języka arabskiego.

⁹ Litera niewymawiana w języku urdu.

¹⁰ W przeciwieństwie do dwuznaku ʃ inne ligatury, czyli połączenia dwu lub więcej znaków spółgłoskowych, choć są liczne, nie mają charakteru obowiązkowego i zależą od predylekcji kaligraficznych piszącego. Nie zostały więc uwzględnione w tabeli.

¹¹ Występuje wyłącznie na końcu wyrazów pochodzenia arabskiego.

¹² Znak *izafet* sygnalizujący konstrukcję pochodzenia perskiego, w której pierwszy rzeczownik, zaopatrzonej w ten znak, jest opisany przez rzeczownik następujący po nim. W transkrypcji i transliteracji oddziela się go dywizem od pierwszego rzeczownika, np. Dariyā⁷-e Sindh (*trl.*), Darija-e Sindh (*trb.*).

¹³ Występuje wyłącznie na końcu wyrazów.

¹⁴ Podobnie jak w innych językach indoaryjskich, samogłoski *e* oraz *o* w języku urdu są zawsze długie, więc nie ma potrzeby graficznego uwzględniania ich długości.

Przewodniczący

Wiceprzewodniczący

Wiceprzewodniczący

prof. dr hab. Ewa Wolnicz-
-Pawłowska

prof. dr hab. Andrzej Markowski

mgr Maciej Zych

Sekretarz

mgr Katarzyna Przyszewska